

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 6. januarja 2022 - Leto XXXII, št. 1

stran 2

TO JE DELO, KI GA LAHKO OPRAVLJAŠ DO KONCA ŽIVLJENJA

*Tau samo te leko delaš, če iz srca delaš
stran 3*

*Sveji, gde je vse mogauče ...
stran 6-7*

*Tadej Pogačar
stran 7*

Jože Hirnök - dobitnik nagrade »Za narodnosti«

TO JE DELO, KI GA LAHKO OPRAVLJAŠ DO KONCA ŽIVLJENJA

V božično-novoletni številki smo na kratko že zapisali, da je dolgoletni predsednik Zve-

njih, sam namreč ne bi mogel doseči tega, kar je Zveza dosegla v zadnjih tridese-

limi manjšinami na Madžarskem?

»Najbolj pomembno področje je kultura, saj smo na kulturnem področju precej močni. Seveda smo se zavedali, da je za obstoj skupnosti to premalo, zato smo začeli delati tudi na gospodarskem področju, saj je za obstoj maloštevilčne manjšine zelo pomembna njena gospodarska moč, njen gospodarski položaj.

Zavedam se, da je še veliko nalog, predvsem na področju ohranjanja jezika. Na eni strani je problem, da je premalo otrok, na drugi

sije omenil potrebo skupnosti po slovenskem radiu. Ko sem iskal objekt za radijski studio, sem našel stavbo bivšega vrtca tekstilne tovarne. Ker je pač stavba bila prevelika samo za potrebe radia, smo ji našli tudi druge funkcije. Tako je nastal večnamenski kulturni center, ki ni pomemben le za nas, temveč tudi za mesto Monošter.«

- V obrazložitvi je zapisano, da si si veliko prizadeval tudi za dobre odnose med Madžarsko in Slovenijo.

»Seveda je v prvih letih bil položaj drugačen kot zdaj. Kot sem že rekel, v Sloveniji smo si morali izboriti enak položaj z drugimi slovenskimi zamejskimi skupnostmi in tudi na Madžarskem smo morali veliko delati na tem, naj nas priznajo in naj postanemo politični faktor kot večje na-

državi. Kot sem že dejal, odnosi med Slovenijo in Madžarsko veliko pomenijo tudi za manjšino. Lahko rečem, da imamo zdaj tudi mi zelo dobre odnose z madžarsko vlado, tako da ne dobivamo le moralne, temveč tudi znatno finančno pomoč.«

- Če bi bil trideset let mlajši in bi se ponovno odločal, bi se spet odločil, da boš predsednik ZSM?

»Ne vem ... Pred tridesetimi leti je bilo to skoraj naključje, saj se nisem posebej pripravil za to, da bom ob ustanovitvi organizacije kandidiral za predsednika. Nagovarjali smo in prosili kar nekaj ljudi, nekaj bivših, starejših aktivistov, naj kandidirajo. Ker pač niso hoteli in želeli, sem se na koncu odločil, da bom kandidiral sam. Seveda mi ni žal, s tem, da če sem prej omenil svoje sodelavce in sodelavke v zadnjih 30-ih letih, potem moram omeniti tudi svojo družino. Trpela je tudi družina, saj sem bil veliko odsoten, bil sem veliko na poti, čeprav sem imel majhna otroka. Tako čutim, da so za to nagrado zaslužni tudi oni.«

- Ni nobena skrivnost da se počasi odpravljáš v pokoj. Kako si predstavljaš leta v pokoj?

»Mislim da se ne bo nič spremenilo, saj to je delo, ki ga lahko opravljaš do konca življenja, seveda če imaš voljo in če potrebujejo tvojo pomoč. Večkrat povem kakšnim prijateljem, ki mislijo da sem že v pokoj, da to ni enako, kot če greš v pokoj z nekega podjetja. V torek se upokojiš in v sredo nimaš več vstopa v podjetje. Tu lahko delam do konca življenja, če bom zdrav.«

Marijana Sukič

Foto:

Bolgarski kulturni center

Jože Hirnök je nagrado prejel od podpredsednika madžarske vlade Zsolta Semjéna in državnega sekretarja za narodnosti Miklósa Soltésza

ze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnök prejel državno nagrado »Za narodnosti«, ki jo podeljuje Vlada Madžarske za izjemne dosežke na narodnostnem področju. Ob tej priliki sva se pogovarjala s sedanjim podpredsednikom ZSM. (Ker sva trideset let kolega, se

tih letih.«

- 29 let si bil predsednik prve krovne organizacije Slovencev na Madžarskem. Če bi moral izpostaviti le eno stvar kot dosežek, kaj bi bilo tisto, kar bi izpostavil?

»Najbolj pomembno je to, da sem (smo) izboril(i)

Odlikovancu je veliko ljudi čestitalo osebno, po telefonu in tudi pisno.

Objavljamo del čestitke generalne konzulke v Monoštru Metke Lajnšček.

»Kot soustanovitelj in prvi predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem imaš neprecenljive zasluge za razvoj krovne narodnostne organizacije, ki je povezala pripadnike slovenske skupnosti. Zveza ima ključno vlogo pri ohranjanju slovenske kulture, jezika in narodne identitete. Takrat si pokazal svoj pogum in narodno pripadnost, ki si ju izkazal tudi ob osamosvajanju Slovenije. Matična država Ti je za Tvoje delo izrazila zahvalo z odlikovanjem »Red za zasluge«, ki si ga leta 2006 prejel od predsednika Republike Slovenije dr. Janeza Drnovška.

Ko si se po skoraj treh desetletjih poslovil s funkcije predsednika Zveze, si izjavil, da boš še naprej »delal za Slovence na Madžarskem, ker to ni le moje delo, to je moje življenje«. In temu načelu zvesto slediš tudi na položaju podpredsednika organizacije.«

bova v intervjuju tikala.) »Zelo sem vesel, da sta me za odlikovanje predlagali tako Zveza Slovencev na Madžarskem kot tudi Državna slovenska samouprava,« je izpostavil Jože Hirnök. »Seveda sem bil izjemno vesel, saj sem čutil, da sem si nagrado zaslužil, hkrati pa moram omeniti vse svoje nekdanje in sedanje sodelavce, saj priznanje je delno tudi za

isti status za Slovence na Madžarskem, kot ga imajo Slovenci v Italiji ali na Koroškem, torej slovenske manjšine v drugih zamejstvih, ki so številčno seveda močnejše od nas.«

- V zadnjih tridesetih letih se je marsikaj dogajalo v slovenski skupnosti na Madžarskem. Kateri so tisti rezultati, katere so tiste pridobitve, s katerimi se lahko pohvalimo, če se primerjamo z osta-

Na sprejemu v Bolgarskem kulturnem centru

strani - če smem biti kritičen - problemi so tudi v metodah poučevanja slovenskega jezika.«

- V času tvojega predsednikovanja se je skupnost obogatila tudi z določenimi objekti. Tvoja ideja je bila izgraditev Slovenskega kulturnega in informativnega centra v Monoštru.

»Mislim, da je bil to pomemben korak. Začelo se je s tem, da sem 1995. leta na seji Slovensko-madžarske manjšinske mešane komi-

rodnosti. Menim, da smo to dosegli. Če pa imata Slovenija in Madžarska dobre odnose na vseh nivojih, od tega lahko profitira tudi skupnost.«

- Na začetku delovanja Zveze temu ni bilo tako. Predvsem v prvem desetletju smo lahko računali v prvi vrsti na Slovenijo. Odnos Madžarske do slovenske skupnosti se je spremenil v zadnjem desetletju.

»Menim, da Slovence na Madžarskem cenijo po vsej

Tau samo te leko delaš, če iz srca delaš

Na Vogrskom je 18. december svetek vsej narodnosti v rosagi. Tašoga ipa se tak v rosagi kak na občinaj po varašaj pa vasnicaj prizna delo tisti lidaj, steri dosta pa doudji čas delajo, dosta dobroga včiniijo

Majči Lang (na srejdji) po tistom, ka je prejkuzela priznanje

za svojo narodnost, za svoj kraj. Etak je 15. decembra svetijo mestni svejt (képviselőtestület) v občini Monošter. Mestni svejt se je tak odlaučo, ka si je letos odlikovanje (kitüntetés) »Za narodnosti« občine Monošter zaslóžila Porabska Slovenka Marija Lang iz Slovenske vesi. Župan varaša Gábor Huszár go je s toplimi rečami pozdravo pa ji prejkdaud odlikovanje. Asistentka župana Renáta Szép je pa notopkazala njeno več kak tridesetletno delo.

Slovenska zveza je 1993. leta ustvaurila skupino *Ljudske pevke Monošter*, za stero je ženske vkúpsprajla Aranka Schwarcz, s tejm namenom, aj dugo goraostanejo naše lejpe indašnje domanje pesmi. Aranka je goraziskala slovenske ženske v Varaši, Slovenskoj vesi, Trauščaj pa na Židovi. Med njimi je bila Marija Lang, njena dobra padaškinja tü, stera je s tau skupinov začnila opravlati svojo poslanstvo.

Zdaj pa sprvajajmo njeno aktivnost, ka vse včini, zakoj vse se trüdi več kak 30 lejt in gnesden tü. »Že sam v penziji bila, gda me je Aranka Schwarcz na silo zvala, aj dem popejvat vtjüper z drüdjimijenskamidomanjeslovenskje nauite. Dja sam slovenskje nauite dosta vejdlja popejvati, ka se doma čüla od moje materé pa gda sam mlaše bila pa sam krave pasla, dja sam sir popejvala. Sprvoga nas par žensk bilau, depa té sir več žensk prišlo vcuj. Pa hvala Baugi, smo dugo-dugo lejt leko vtjüp bilé, dvajsti lejt, pa

smo potistim razletele, ka smo vekši tau stare gratale. Včila nas je Marija Rituper, školnikojca iz Murske Sobote. Z njauw je sploj dobro bilau, trno dobro smo se porazmele, ka ona tü tak gunčat

té v vesi popejvali. Zdaj smo pa meli že té slovenske knjige, gde so že vcuj nauulinge, samo nej tak, kak smo me vedle. No pa té nas je Marika na paut sprajla. Ona nas tü tak vtjüppobrala pa nas vodila kak Marija Rituper. Pa té smo zatok že vedle popejvati. Pa nas té sprvoga z mladimi ženskami vred dosta bilau, zdaj smo tö tak dola ostale, ka nas kuman djé. Pa tü v vesi, gda meše mamo, pa so Bodorkós plebanoš tü, té sir moramo slovenstji tü spejvati, ka naš pop tak rad poslúša pa on z nami vred rad popejvle. Tü nas tö malo djé, če zdaj Iluško Bartakovič nejga, té sam navekša dja sama. Pa vogrstji tü ne popejvlejo, samo par mladi. Ne vejm, kak je tau prišlo, prvim, ka je lústva bilau v cerkvi, vsikši je popejvo.«

Majči „neni“ so svojo radost do popejvanja ljudski pesmi, cerkveni pesmi pa zborovske pesmi pri vogrski skupinaj tü z veseldjom pokazali. »Gda sam notastaupila v Klub varaštji penzionistov, so me tü nanjé vzeli, aj notastanem v skupino *Ljudske pevke Békefi Antal*. Sé tö trbelo titi usakši tje-den na vaje, pa z njimi smo tü v dosta mejstaj odli. Dostakrat je vsevtüpprišlo. Gnauk smo v soboto v Pešt odli s tejm pevci, v nedelo zazranka smo pa že v Ljubljano šli s slovenskimi pevkami. Pa té tau tak daleč! Kašne otečene nodjé sam dja mejla! Pa tau tjelkokrat tak vtjüpprišlo, ka je tü trbelo biti navzauči pa tam biti navzauči. Tau nej tak naletji bilau. Tau rejsan samo té leko delaš, če ti tau iz srca delaš. Dja rada popejvem pa sam sir rada popejvala. Če bi tau nej rada delala, té bi nej išla. Depa če iz srca delaš, té te žené, ka moraš titi. Pri cerkvenomi zbori Szent Bernat v varaškoj cerkvi sam pa tak vcuj prišla, ka nas je prejšnja kantorca Fekete Mariška sir zvala popejvat, gda je pokapanje bilau, na konci že brezi nas ranč nej išla. Gda je nauvi kantor grato Soós János, on nas pa včasik vtjüp paubro za Cerkeni zbor Szent Bernat. Toma že tü petnajst lejt. S tej zborom smo tü vsikdar meli priliko titi kama, ka so nas tej popotge vsi pozvali k njim, ka so tü bili. Naš nauvi plebanoš Imre Bodorkós nas fejs lepau goraprijo, pa

la kak mi. Če smo kaj nej razmele, nam je taraztolmačila. Rade smo odle na vaje, vsikši tje-den smo šlé z biciklini v leta, v zima. Vsikdar v srejdo so bile vaje pa skur sir dež išo. Gnauk vejm, ka smo tak mokre prišle, ka z méne voda tekla. Marija nas tak vejdlja šanalivati pa té naš trüd na velko ceniti. Njauw je prejke vozo njeni mauž Kalman, on nam pa furt nika podvoro. Te smo mé tü sir nika nesle, gda smo v Slovenskom daumi mele vaje, pa kak je stoj emo imena den, smo sir nika spekle. Tak smo bili kak domanji. Ne vejm, kak je tau bilau, mé smo telko vedle gunčati, pa smo sir z veseldjom bilé. Tak smo se vse nika vtjüp držale kak ena držina. Mena je tau popejvanje v skupini nej nauvo bilau, ka smo mi tü doma guštjice lüpalj pa so te žensjte vse vtjüp prišle, tašo popejvanje bilau, ka na ... Gda smo gora staučili, te smo zatok mele tremo. Z Marijov smo batrivne bile. Ona je zvöjn popejvanja med pesmimi furt žmane vice pripovejdala, s tejm je publiko v velki smejsprajla, mi smo pa pozabile, ka smo na odri. V tau časa sam dja indar tü popejvala. Gda so se slovenske meše začnile v varaškoj cerkvi, té je nas Marika Trifusz zvala, aj demo popejvat k cerkvenomi zbori pri slovenskoj meši. Od tistigamau, ka se meša slüži v Varaša, tö mi popejvemo. Dosta cekveni pesmi smo vedle, ka smo se v mlašeči lejtaj pri večernici dosta navčile, depa tak, kak so

tau želi, aj tau bau istinski zbor. Dobili smo gnaki gvant, uniformo, kak ga mata krmedínski pa sombotelski zbor. Vaje tü na tje-den mamo, prvim smo v glasbenoj šauli meli, zdaj pauleg pandemije smo pa dobili dobro mesto na fari v Varaši. Lepau nas je, zdaj smo pá krepki gratali, hvala Baugi smo dobili vcuj dvej mlade. Na, te sam v vara-

Najduže je spejvala pri Varaški ljudski pevka. Kejp z 20. oblejnice skupine (Majči Lang je druga s prave)

škom pevskom zbori Szivárvány tü popejvala pet lejt, samo ka smo furt en den meli vaje s cerkvenim zborom, mi dosta časa zaman šlau tá, dosta mi bilau pa sam té vöstanila. Eške zdaj me tü nazaj zovejo, depa več nemo nazaj, ka mi lejta tá dejo. Etognauk, gda smo v Traušča meli božični koncert, té me je pa nauvi školnik, mentor zvau nazaj k ljudski pevcom Rozmarin slovenski penzionistov, ka bi on eštje več lüdi rad emo pa ma nekak pravo, ka sam dja tü popejvala.«

Zvöjn telko vaj, nastopov, je dostakrat pekla indašnje pokaraje, pogače, rajo testau, reteše na razstave ali programe, je vodila gastronomske delavnice, se brigala za držino. Kak pa gda se je pa mejla čas pripravlati na pevske vaje?

»Dja, ka so ljudske pesmi, tiste trbej na pamet vedeti, tam ne moreš meti niše papire nej. Vejš, če kaj vzémeš, te se moraš vcuj sprajti. Moraš zaistinsko delati, nej samo tak, vej pa že nika bau. Gda je fejs mujs, té dolasedem se včit, ovak pa vnoči, gda ne morem spat, dočas gunčim seba, dočas mi nota ne skaučijo reči. Ka pa pri zbori popejvamo, taum mamo mapo pa leko nota poglédnemo, tiste zatok ne popejvamo vcejlak na pamet. Tam je pa tau žmetno, ka dostakrat la-

tinske pesmi popejvemo, tiste zatok moram večkrat šteti doma. Če rad delaš, té vse zmores.«

Ka lejpoga je leko zadobila v 30. lejtaj za svojo döjšo?

»Mi smo tak pri slovenski kak vogrski skupinaj dosta ojdli, v dosti mejstaj, sir indrak, smo naigri bili, dosta lejpoga smo leko vidli, lejpe pokrajine, spoznali dosta dobri lüdi, drügo kulturo,

šedje. Z vogrskimi smo ojdli na tekmo vanje, na festivale, gde smo večkrat dobili zlato ali drugo priznanje. Najbole daleč smo bili na tri dni v Szilvásváradu, bili smo v Pragi pa pri ukrajinski granici. S slovenskimi pevkami smo bili pri dalečni Porabski Slovencaj na Vogrskom, v Vojvodini v Srbiji, pa cejlo Slovenijo smo notazopodli od Goričkoga do maurdja, do talajnske granice. Dejkoli smo tašli, mi smo se useposedik goranajšli, useposedik nam je dobro bilau, dobro smo se poznali (počütili). Dosta-dosta smo odli pa smo doma tü vse obredili, ka trbelo.«

Kak njim je spadnilo tau presenečenje?

»Nej sam čakala, ka sam si mislila, ka sam tak dobila, ka sam dobila. Pa tak mi je srcé bilo, gda sam preštejla pismo župana. Dobro mi je spadnilo, ka me nekak nin pá prštima pa sprvajja, cenj mojo delo. Vsikšoma se trno lepau zavalim, steri rotjé vcuj emo, ka pri tejm nej samo eden clovek delo, tü dosta lüstva vcuj bilau, kak sam zdaj slejtkar čüla. Baug plati vsejm!«

Tak v imeni Drüštva porabski slovenski penzionistov kak v imeni Uredništva naši novin pa v svojom imeni iz srca čestitam pa Majči neni želimo trno dobro zdravdje!

Klara Fodor

PREKMURJE

Ekumenska šeta

V Murski Soboti so pūšpeki trej vōrskij skupnosti pred božičnimi svetki pripravili ekumensko šeto po varaši. Pred evangeličansko cerkvijo so vkūper prišli mursko-soboški katoliški pūšpek msgr. Peter Štumpf, evangeličanski pūšpek Leon Novak in superintendent Evangelijske binkoštno cerkve v Sloveniji Daniel Grabar. Po Novakovih rečaj se je neka takšoga v Soboti prvo paut zgodilo pred 100 leti. »Že 1920. leta sta se po varaši vkūper šetala katoliški dekan Slepce in evangeličanski duhovnik Kovač. V leti 1926 se jima je pridružio ške židovski rabin, tako so se te vsi trge vkūper šetali in na té način Sobočancom pa drūgim pokazali, kak fontoško je medsebojno spoštūvanje in sožitje,« je raztolmačo Leon Novak in cujdau, ka so si s preostalima cerkvenima voditeloma zdaj zgūčali, ka tradicijo obūdijo in pokažejo, ka se poštujejo, živejo v meri in škejo tau tradicijo tadale držati.

Peter Štumpf je izpostavo, »ka srečanje nosi sporočilo pajdaštva, sožitja in skūpne vōre v Jezusa Kristusa vsej trej krščanskij skupnosti v Murski Soboti in v Pomurju.« Pauleg toga je bila ekumenska šeta tūdi vabilo k skūpnomi obhajanjū božiča, vej pa je v regiji dosta držin mešanih vōroizpovedi. Ka trbej v tej ekstra žmetnij cajtaj, gda nan je koronavirus fejest vōminiu naže žitke, tūdi s peldov pokazati potrebo po povezovanji, prizadevanji in sprejemanji, pa je povedo Grabar. »V drūžbi smo furt bole razdvojeni, zatou naj bo ta simbolična gesta, ta šeta, dokaz, ka smo sposobni zidati na skūpnih stvaraj, se povezovali in iskati prave poti, ka de praznovanje dobro in puno vsebine, stero svetki prinašajo,« je ške pravo Daniel Grabar.

Silva Eöry

ČE MAŠ ZDRAVDJE, TE VSE MAŠ

Robi Bajzek na Gorenjom Seniki žive z ženov pa z menši sinaum, steri je ranč tak za tišlara vōnavčeni kak on. Depa gda je sila, dostakrat sta še dva premalo, tašoga reda njim žena skauči na

Robi Bajzek v svoji delavnici

pomauč. Od leta 2007 je predsednik cerkveni kotrig na Gorenjom Seniki, stere fejest dobro pela pa vkūpdrži. Kak gnesden vsejm drūgim ranč tak njemi je svejt tō fejest nagel grato. Zmejs je dobro, če se človek malo stavi, pomiri pa tašo dela, ka je dobro za dušo, je pripovejdo nam Robi. - Robi, mena dostakrat na misli pride tau, gda sem mali biu, kak je denila žaganca, gda sem pri tišlari v delavnici odo. Sploj pa tašoga reda, v zimi, gda je vanej mrzlo bilau, znautra pa dobro toplo, človeka je še srce segrelo. Tak je tau v tišlarski delavnici še gnesden tō?

»Gnesden ranč tak dene, gda človek žaga ali kaj obli, najbola gda z borovi lesaum delaš, depa te tišlarske delavnice so že bola moderne, že vse z mašini delamo. Kakšna saga je v delavnici, je od tauga odvisno, s kakši lesaum delaš, s hrastom, z djaušov ali z bükvi, zato ka vsakši lejs drūgo sago ma. Ranč tak kak krispan, djelenkovi najbola diši, drūgi kak srebrni pa nordman sploj nejmajo sage.«

- Krispan si že vōvsejko?

»Mam, depa nej sem ga vsejko, kūpo sem ga. Zato ka človek je že manjasti, etak pa če ga kūpiš, nej trbej po svejti, po lasej odti pa iskati. Ranč tak za cerkev se tō djeliče kūpo, depa vejš, kak lejpe pa kak denejo.«

- Robi, ti si že v mladi lejtaj znau, ka tišlar baudes?

»Tau je tak prišlo. Ge sem sprvoga nej znau, ka tišlar baudem.

Zato ka sprvoga sem zidar sto biti, malar, cimerman ali kölnar, nej sem se znau odlaučiti, ka aj baudem. Dosta sem čako pa brodo pa brodo, da gnauk samo oča pravo, ka zdaj deva v Varaš pa se daš nutspisati za tišlara.«

- Nej ti je žau, ka si tišlar grato?

»Nej mi je žau, depa kak naj povejm, sprvoga je žmetno bilau, sploj pa zato, ka nej bilau mašinov. Ovak pa zato, kak vse drūge maštrije, tau je tō tašo, ka sir se moraš včiti, tašo nega, ka se vōnavčiš pa dočas, ka živeš, vse vejš. Drūgo pa tau, ka gnesden se že dosta vse da kūpti, samo peneze trbej. Tašo nega, ka nega, če škeš, taši pant leko kūpiš, ka de ti igro pa fūčko tō.«

- Zdaj kak vidim, vsi mojstri, vseedno ka tišlar, zidar ali malar, dosta dela majo, sploj ne zandolejo.

»Ne vejim, ka se je zdaj zgodilo, ge dvajsti lejt delam doma, depa telko dela je še nikdar nej bilau

Zdavanjski kejp iz leta 1990

kak zdaj tej zadnji pet lejt. Zdaj, če stoj pride k meni, ka tau ali tisto bi trbelo narediti, že samo tak leko vzemem, če vōpočaka dočas ka na red pride. Depa tau je nej samo pri meni, kama koli leko deš, vsi drūgi tišlardje so tak, ka skur edno leto trbej čakati. Nej je dobro, če malo dela maš, pa tau tō nej dobro, če dosta.«

- Dobro, ka so konca leta tej svetki, etak leko malo počivaš, nej?

»Zdaj, ka je človek že malo bola starejši gé, zdaj že zato večkrat zna, ka gda trbej dojstaniti. Samo gda si mladi, si bola tak, ka moraš pa deš pa vse škeš strgati. Zdaj, gda sem že prejk petdeset

lejt star, ka mo zdaj že skako, več svejt ne morem obrnauti. Zdaj že večkrat delam kaj tašoga tō, ka mi je malo za dušo.«

- Ka delaš tašoga reda?

Senički podje v tabori v Balatonberényi (Robi je drugi s prave v prvog vrsti.)

»V krčmau dem malo pripovedat, se drūžit, zato ka ge cejli den sem sam v delavnici, pa tau mena fali. Gda žena domau pride z dela, si dolasedeva pa en kafej spijeva, malo pripovejdava, te je že baukše.«

- V nedelo gvūšno ka nika ne delaš, zato ka si pri meši pa tam še plus funkcije tō maš, zato ka si predsednik cerkveni kotrig.

»Ge sem vsigdar vōrno k meši odo, pred tistim tō, ka bi predsednik biu cerkveni kotrig. Po pravici, ge sem leta 2006 grato član crkveni kotrig, na drūgo leto so me pa že izvolili za predsednika. Sprvoga sem nej trno sto, zato ka samo edno leto sem delo v kotrigaj, depa gospaud

Merkli so mi prajli, če de vse vredi pa tak, š delo, kak trbej, te de ti Baug pomago, Baug te ne nja ta. Pa moram povedati, ka je rejsan tak bilau. Potejm sem betežen grato pa nikak sem se s tistoga tō vōskopo, pa Baugi hvala, familija je tō v redi. Sprvoga sem tau tō mislo, ka zavolo dela nemo emo časa, depa leko ti povejm, ka sploj mi ne fali té čas, ka ga delam v crkveni kotrigaj. Zavolo toga ranč tak vse leko taobredim kak pred tistim, ka sem še nej biu predsednik. Gnauk je bilau, ka sem edno veliko delo vzejo, te sta kak sin tak žena dosta pomagala, pa še tak je stejska bila. Te sem pavo, Baug moj, ka zdaj baude,

osem dver do konca septembra gvūšno ka nemo mogo narediti. Že sem tak biu, ka gorvzemem telefon pa povejm tistoma, steri je delo naraučo, ka nemo mogo

z delom zgotauviti. Še prvin kak bi ge telefoniro, cinga telefon, of me je zvau pa pravi, ka še en mejsec časa mam, zato ka so malarje nej prišli. Sto kakoli povej, zato kak ge tū spodkar delam, tak tam vrkar On nazaj doj tō dela pa nam pomaga.«

- Tau se vidi, ka vi, kak crkvene kotrige na Gorejnjom Seniki, ste fejest aktivni pa tau se tō vidi, ka sploj dobra skupina je, steri fejest dobro znajo delati.

»Tau je istina, depa na tejm smo dosta brodili pa delali, nej samo ge, cejla skupina. Najbola važno je, ka tau vsi radi delamo, niške nikoma ne zapovejda, bola prosimo, zato ka edna lejpa rejč je več vrejdnaj, kak če bi se človek drau pa zapovejdo. Pa vsigdar vsikšoma vse se lopau zahvali, tau je tō fejest važno, zato ka drūgo paut ti ranč tak z veseljom pridejo pomagat. Nej bi mislo, da so mi gospaud Merkli prajli, aj vzemem predsednika delo, aj se nika ne bojim, tau de vse šlau, pa je rejsan tak, vse dé tak, kak trbej.«

- Zdaj v svetkaj, gda si nej v delavnici, ka delaš cejli den?

»Ge fejest rad knjige štem, tau name briga, tašoga reda mam čas pa te tau delam.«

- Nauvo leto je pred nami, ka bi bilau tisto, ka bi proso, stera želja aj se ti spuni drūgo leto?

»Ge samo edno prosim od Boga, aj zdravje mam, mena nika drūgo nej trbej, če mam zdravje, te vse mam.«

Karči Holec

Suhorobarge

Z domanjimi meštrijami se je inda svejta spravlo vsakši paver, naredo si je škéri za delo na gazdiji. Bili pa so takši majstri tō, šteri so za svoje produkte prosili peneze in od takšoga dela živeli. Gnes se pá furt več lūdi spravla z indašnjimi meštrijami, tau pa po starom, brezi moderni mašinov. V prišešnji mejsecaj vam nutpokažemo tista domanja dela, s šterimi so se v stari cajtaj na Slovenskom največ spravljali.

V prvom tali naše serije nutpokažemo meštrijo, po šteroj so bili erični majstri kauli dolensjoga slovenskoga varaša Rib-

ta dvakrat telko pavrov s trnok malo zemlé (kočarov) kak veuki gazd (gruntarov). Telko kukarce, krumplov in kapūste pa je tō nej bilau, ka bi vse držine zavolé gesti mele za cejlo leto. Vrnau zatok je bilau zadosta flajnsni delavski rauk, štere so s prausnimi škérmi pripravljale süjo robo.

Na začetki 20. stoletja je bilau zavolo vsega toga kauli Ribnice skoro pet gezero takši majstrov, pred drugov svetovnov bojnov pa eške za gezero več. Tistoga ipa so poznali že više tristauféle škéri, štere pa je en sam majster več nej mogo narediti. Zatok so si raztalali delo in se je vsakša držina specializérala. Süjo robo so začnili réditi geseni, gda so enjali z delom na grūnti in v lesej, pripravljali pa so go cejlak do sprtoletjta. Gda je trbōlo najbolje de-

lati, so pomagali mlajši tō, od ranoga zranka do késnoga večera. Samo malo je bilau takši suhorobarov, šteri so cejlo leto delali.

Kauli Ribnice so na začetki 20. stoletja vsakšo leto naredili 22 gezero škafov, 15 gezero raučni posaud za vodau, 250 gezero ducatov leseni žlic in kijauk, 3 gezero künjski desk, 12 gezero cedil, 300 gezero sit in eške dosta kaj drugoga. Kisinej je produkcija furt menjša grtūvala, vej so pa začnili lidgé ovaške škéri nūcati.

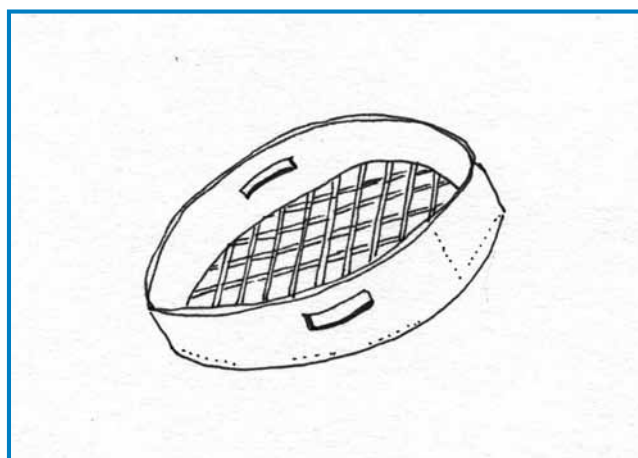
Najbole poznani produkt Ribničarov so bile žlice. Eden vrli suhorobar je na dén naredo 30 do 40 žlic ali kijauk. Že po leti 1900 pa so mogli majstri žalostno gorpriti, ka je začnilo lūstvo mesto njini leseni

žlic kúpivati plejatne. Mi pa gnes že vejmo, ka če rejsan več ne gejmo z lesenimi žlicami, naše vertinje med kūjanjom eške itak rade nūcajo lesene kijauke. Gda pa je pri ponvaj nutprišo teflon, so pá gratale prilūblene male lesene lopate. Ribničarge so rédili druge künjske posaude in škéri ranč tak, med temi najdemo lesene talejre, sklejce, valéke za tes-

senji v bližanjoj Sodražici, v Ljubljani je bilau na začetki 20. stoletja pet, v Zagrebi pa šest bautošov s süjov robov. Kauli Ribnice je bilau kauli dvajsti takši bautošov, dosta škéri pa so odali »rešedarge« ali »krošnjarge«, šteri so furt na pauti bili. Uni so rešede na pau narédili doma, te so je pa sklali v edno krošnjo, štero so vzeli na svoj rbet. Če je nekak

Suhorobar je svojo blago sklau v »krošnjo«, štero si je zvezo na rbet - »krošnjarge« so do svoje starosti na pauti bili

Rešede so narédili samo na pau in je končali, gda so že najšli kúpca za nji

tau, künjske klapače, ribaše, solarnice in posaude za cuker. Rédili pa so tzv. »muhovnike« tō, tau so bili aparati, s šterimi so lovili mijé. Če je eden majster dosta potrpljenja emo, je rédo zobotrebec (fogpiszkáló), štere je ranč tak faj n leko odavo.

Suhorobarge so bili erični po svoji lopataj in loparaj ranč tak. Inda svejta so je redili s friškoga lesá, zatok so delo začnili že v gauški, končali pa so ga doma. V lesej so delali v »kompanijaj«, v šteraj je bilau 6 do 8 moškov. Tam so ostali cejli keden, s vsakšoga stebila so napravili 20 do 30 lopat ali loparov. Friške škéri so doma posišili na ednom veukom kúpi, samo potom tistoga so je odavali. Njine lopate so nūcali za mešanje pivskoga slada (sörmaláta) ali pri vōtranji sildja, odali pa so dosta šejpk za sau ali melo tō. Če je edna vertinja nūcala lopar za krū pečti, ga je ranč tak leko kúpila od Ribničarov.

Suhorobarge so vsakši čertek odavali svojo blago na

pri nji prištōlo edno rešedo, so go sprauti dokončali. Na krošnjo so obesili eške druge lesene škéri in je odavali po vesnicaj.

Tak so v cajtaj avstro-ogrskje monarhije suhorobarge prišli v vse slovenske krajine, depa na Rovačko, v Istrijo, Dalmacijo in vse druge alpske krajine tō. Podali so se na Češko, Vogrsko, Erdeljsko in v Vojvodino ranč tak, po prvaj svetovnoj bojni pa so je radi vidli v Bosniji, Srbiji in Črnoj gori. V bližanja mesta so süjo robo pelali s kaulami, lesene škéri pa so zvekšoga vōminili za sildje.

Med obōma svetovnjima bojnamajes krošnjami »posvejti« ojdlo več kak tristau Ribničarov, ništerni so zdomi odišli že v ranom sprtoletjti in se povrnali samo geseni. S sebov so nosili svojo kulturo ranč tak, na tihinskom pa so vküppobrli dosta nauvoga znanja, šteroga so leko kisnej gorponūcali pri domanjom vertivanji tō.

-dm-
ilustracija:
Marija Kozar

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Projekt »1000 dreves«

Projekt »1000 dreves« je štarto v Somboteli 15. decembra leta 2021. 1000 dreves tau pomeni, ka gezero drejv se posadi v varaši Sombotel.

Odkec je ta ideja prišla, zaka tau trbej? Vsepovsedik po svejti vidimo pa čütimo, ka se klima fejest brž spreminjáva, tau je zato, ka sploj dosta lūstva žive na Zemli, sploj dosta smetja se nabira, je sploj dosta avtonov pa fabrik pa še dosta vse bi se leko naštelo, ka vse kvari Zemlau. Od tauga kak Zemla tak lūstvo betežno gratūvla. Najprvin pa najbola smo tak vpamet vzeli, ka vremen se je spremeni. Gnauk süča, gnauk povauden, velka ica, zime pa več sploj nega pri nas. Tau, ka nega zime, mi lidgé na letja preživemo, depa ica nas že bola zmantra. Proto ici znautra v rami se s klimov leko branimo, depa vanej že bola težko, najbola pa po varašaj. Tam se ovak ne more braniti, samo z drejvami, stere sejncjo držijo pa s tejm hladijo zrak. Po velki varašaj so zmerili, ka pod drejvami več kak 10 stopinj je bola hladno bilau. Pa tau je nej samo zavolo sejnce, liki zato, ka listje se pari pa s tejm hladi zrak. Tak ka gnesden po varašaj najbola zavolo toga sedijo drejvge, na drugi strani pa od tauga lepši, bole zeleni grata varaš.

Tak so si mislili tau v Somboteli tō, gda so naredli projekt »1000 dreves«. V prvaj fazi projekta se je posadilo 137 drejv v decembra, 33 pa letos januara, do konca leta 2022 pa do posadili vsej 1000 drejv. Tau je nej málo delo, zato ka za vsakšo drejvo edno, kubik velko lūknjo skopajo. Gda se drejvo nutradeje, potejm se s črno zemlaup zakopa pa kak zemla sene, tak se polejva minimum do 2-3 lejta.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Dan samostojnosti in enotnosti

Zadnji decembrski dnevi leta 1990 so bili v Sloveniji polni pričakovanj, upov, pa tudi negotovosti. Na plebiscitu 23. decembra se je namreč za samostojno Slovenijo izreklo 95 odstotkov tistih, ki so glasovali, ali 88,5 odstotka vseh glasovalnih upravičencev. 26. decembra je na slavnostni seji vseh treh zborov skupščine predsednik skupščine France Bučar razglasil, »da se je slovenski narod na temelju trajne, neodtujljive pravice do samoodločbe odločil, da Republika Slovenija postane neodvisna in samostojna država«.

Letošnja državna proslava ob dnevu samostojnosti in enotnosti je bila v Cankarjevem domu v Ljubljani. Slavnostni govornik je bil predsednik vlade Janez Janša. Povedal je, da je bila slovenska osamosvojitve inovacija, »Slovenci pa nismo zgodovinsko nikomur nič dolžni. Različne uspehe smo dosegli za različno ceno, ki je bila toliko manjša, kolikor bolj smo bili enotni in inovativni.« Danes Slovenija po Janševih besedah ustvari več kot katerakoli država, ki je nastala na ozemlju bivše SFRJ, pri čemer so nekatere mnogo večje. Med drugim je izpostavil številne lestvice, kjer je Slovenija na vodilnih mestih, slovenske inovacije in tiste, pri katerih so Slovenci sodelovali.

Proslava je minila tudi v znamenju predstavitve kulturnih omik sedmih slovenskih pokrajin, in sicer Prekmurja, Primorske, Dolenjske in Bele krajine, Koroške, Gorenjske, Štajerske in Notranjske. Prekmurje je z recitiranjem pesmi Müva, avtorja Ferija Lainščka, predstavil Milivoj Miki Roš, glasbeni nastop pa sta uprizorila Mišo in Dominik Kontrec.

Predsednik države Borut Pahor, ki je v počastitev državnega praznika nagovoril državljanke in državljane in jim čestital ob prazniku, je izpostavil, da pogrša nekaj več sodelovanja in dialoga ter več pogovora o načrtu za prihodnost.

Pravljčni večer v Porabji za odrasle

SVEJT, GDE JE VSE MOGAUČE, KONEC JE PA VSIGDA

En keden pred svetki, 16. decembra, je Generalni konzulat R Slovenije v Monoštri zvau vözraščene lidi na Pravljčni večer, ka bi poslušali pravljice, stere so tau paut pripovedjali knjižničarke pravljčarke iz Pokrajinske in študijske knjižnice v Murski Soboti (*Ana Sušec, Metka Celec in Vesna Radovanovič*) pa Porabec, naš novinarski kolega *Dušan Mukič*.

Vse, steri so prišli na té večer, je v konferenčni dvorani Slovenskoga doma pričakala scena pedagoške delavke *Valentine Novak*. S snegom pokrite, vöposvejtlene iže, krispan, svejče, božične zvezde (mikulásvirág) ..., dvorana je bila v napau kmici malo mistična pa rejsan pravljčna. Pri tom je še pomagala za te čas primerna muzika, najprva skupine Seniške sinice ZSM, stero vodi *Julija Fajtinger*,

Metka Celec, Dušan Mukič, Ana Sušec pa Vesna Radovanovič pred zimsko pokrajino

potistim pa odlični prekmurski muzikantov *Marjana Fariča in Patricije Kisilak*. Generalna konzulka *Metka Lajnsček* je v svoji pozdravni besedaj vövdignila, ka je tau idealen čas za pripovedjanje, inda svejta je tö tak bilau, ka so v zimi lidgé, gda se je zmračilo, vküppišli pri kakšnom gospodari, opavljali zimsko delo (lúpali goškice, čejsali perdje). Vsigdar se je najšo nekak, steri je rad pripovejdo ali kakšne pripovejsti ali kakšne življenjske zgodbe. »Adventni čas je čas prič-

kovanja. Pred 31. lejti 23. decembra so lidgé v Sloveniji ranč tak s pričakovanjom odišli na referendum, ka bi

Pravljčarke, pravljčar, muzikanta, generalna konzulka pa direktorica knjižnice na gasilskom kejpi

odlaučali o svoji pa o usodi rosaga,« je pravla generalna konzulka.

Slovenija je v leti 2021 svetila 30. oblejtnico, ka je sama svoja država gratala, med tejm časom je že dvakrat uspešo

tisti večer pripovej dali. Té smo vsi dobili za dar, ka bi je leko doma stariške ali stari stariške pripovej dali svojim mlaj-

šom ali vnukom. Tisti večer so jih pa nam pripovej dali. Ana Sušec je pripovej dala o *Okameneli kraljičinaj*, stere so leko rejšili samo sinovge srmaškoga tesara, najmenkšo pa najlepšo je gorzbüdo najmenkši sin, kak tau v pravlicaj mora biti, ka se potistim leko začne gostüvanje, stero je tau paut tri tjedne držalo.

Skupina Seniške sinice z mentorico Julijo Fajtinger

Metka Celec je trno doživeto pripovej dala pravljico Frana Milčinskoga Gospaud pa grüška. V znani zgodbi manjasti gospaud pošle po grüške medveda, steri tak misli, ka je tau nej njegvo delo, vej pa nje mi dojde delati s fčelami. Za njim pošle djagra, naj ga strejla, dapa te raj pipo kadi. Za djagrom pošle bot, naj včesne djagra, té strejla medveda, medved pa strausi grüško.

Dapa bot nešče vdariti djagra, zatok gospodar za njim pošle ogenj, naj ga vužgé ... Gda ogenj vidi, kak se majo radi medved, djager pa bot, ešče sam začne skakati od veselja, potistim pa od straja, gda zagledne gospodara. Tak vse vužge, djager strli v taco medveda pa v nauo gospodara, na konci pa eške iža dojzgori. Ka bi bilau, če bi gospodar sam išo po grüške, se pita na konci. Ja, nej bi bilau te prpovejsti, se je zasmejala pravljčarka Metka.

O *Presüšenom stüdeneci* pod Srebrnim bregom je pripovej dala Vesna Radovanovič, stera s svojim milim glasom vsigdar prevzeme poslušalce. Njena pravljica je gučala o perauvnosti gospauda, steri je pod Srebrnim bregom vzejo zemlau srmaki, staromi tesari, steri je tam živo s svojimi trejmi vnuki. Na toj zemlej je biu stüdenec, steroga voda je ozdravila vse betege. Gda go je grof sto odavati za pejnaze, je stüdenec vöposeno. Ranč

telko vodé je nej bilau v njem, ka bi ozdravo grofa, gda je té betežen grato, zatok je mogo mrejti.

Srmak audo sina vragej, je biu naslov pravljice Dušana Mukiča, stero je v 70-i lejtaj pripovej do na Gorenjom Seniki Krajcarin Sejpi Milku Matičetovu. Nikak tak:

Srmak, steri je vaugeldje kopo, je tisto audo vragej, za ka je nej vedo, ka ma doma.

AR SREČEN

Tau je pa nika drugo nej bilau, kak njegvi nauvorojeni sin, za steroga je nej vedo pa po steroga je vrag prišo za dvanajset lejt. Dapa pojbiček je od Device Marije, pri podobi stere je vsigdar molo, gda je v šaulo išo pa domau, daubo edno kruglo. Pravla ma je, naj ta dé, kama de se krugla kotalila. Med potjauv do pekla sreča silovitoga tauvana, steri je bujo svojo mater pa očo. Té ga prosi, naj v pekli pita, gde je njegva postela. Gda je do pekla prišo, je najprva svoj krsten list sto meti, tau je bila tista kauža, na steroy sta vrag pa njegov oča kontraktuš podpisala. Vrazgé so se bodjali njegve krugle, zatok so ma ga dali. Potistim je vöopito za postelo tauvaja. Tau je bila žerdjava brana, na steroy so zobci kumas stali. Gda je nazaj do tauvana prišo, ga je té pito, kak se leko rejši. Prej mora tisti bot, s sterim je očo pa mater bujo, posaditi v zemlo, pa se pri njem tak dolgo skuziti pa djaukati, dokeč zeleni ne grata pa iz njega vólko drejvo ne zrasté.

Pojbič potistin domau odide, se vönavči za popa. Po dugi lejtaj, gda ga zovejo, najde tisto veliko drejvo, pauleg pa v travi čonte človeka, iz steri vö se čuje glas: spauved, spauved ... Gda je spovödo tiste čonte, je z drejve odleto bejli golaub. Navuk pravljice je – kak je pravo Dušan Mukič – v Porabji se grej ne kaštiga, v Porabji se grej odpisti.

Po pripovedjanji se je dvorana pá napunila z božičnimi melodijami Marjana Fariča in Patricije Kisilak, generalna konzulka Metka Lajnšček je pa vse navzoče pozvala v restavracijo Lipa, gde so nazdravili na svetke pa na nauvo leto.

(Kejv na 1. strani: Navzauče je pozdravila generalna konzulka Metka Lajnšček.)

Marijana Sukič
Foto: K.Holec

Erični slovenski športniki (20.)

TADEJ POGAČAR

Slovenija je mali rosag, vseeno pa ma dosta dobrih športnikov, v zadnjom cajti sploy med piciklisti. V toj rubriki smo že predstavili Pri-

Tadej Pogačar v žuti majici, stero nosi vodilni na dirki Tour de France

moža Rogliča, steri je biu na olimpijskih igraj v Tokii na kronometrski dirki najbaukši in je daubo zlato medaljo. Roglič je lani gvino ške na Vuelti, kak se zove trikedenska dirka po Španiji, in tau tretjo paut zaredoma. Na ške eni trikedenski dirki, stera je ške bole erična in znana, na Tour de France, pa je že drügo leto gvino Tadej Pogačar, steri je na olimpijskih igraj na Japonskom biu tretji na cestni dirki, tak ka je za Slovenijo osvojo bronasto medaljo.

Zanimivo je, ka so slovenski športni novinarji za najbaukšoga športnika preminaučoga leta vöodabrali Pogačara, Roglič je biü drügi, košar-

kar Luka Dončić pa tretji. Če za Rogliča vala, ka je piciklist grato bole kesno, vej pa je prva biu dober skijarski skakalec, je Tadej Pogačar s piciklinom gorraso. Istina gé, ka je prva, kak dosta mlajšov, špilo fotbal, v piciklizem pa ga je, te gda je biu star devet lejt, potegno njegov starejši brat Tilen, steri je te že biu član kluba Rog Ljubljana. Tadej Pogačar, steri je doma iz kraja Klanec pri Komendi, se ške spaumni, ka je svojo prvi dirko zgotovo na zadnjom mesti, samo ka njemi je tau ne vzelo volé. Že kak

mladinec je dosejno svoje prve uspehe, leta 2018 pa so ga, po tistom ka je večkrat gvino, opazili pri profesionalni piciklistični ekipi UAE

iz Združenih arabskih emiratov, za stere je te podpiso svojo prvo profesionalno pogodbo. »Biti eden tau profesionalne ekipe v svetov-

nom cirkusi, tau so senje vsakšoga mladoga piciklista,« pravi Tadej Pogačar, steri je po lanskih velikih uspehah pogodbo z ekipo UAE podukšo do leta 2027.

»Piciklizem je eden najbolje žmetnih športov, zatau sta nej zadosta samo talent ali fizične predispozicije,« ške pravi dvakratni zmagovalec najbolje erične trikedenske dirke na sveti in cujda: »Moreš biti vztrajen, delaven, brez talenta tüdi nejde, pauleg toga pa

Z bronasto olimpijsko medaljo okauli šinjeka

moreš meti okauli sebe lidi, steri te pomagajo tak ali ovak.«

Piciklisti dosta cajta preživijo na piciklini, nej samo med dirkami tüdi na treningih. Zavolo toga večkrat tüdi spadnejo. »Zagnauk sam se ške nej bole fejšt poškedoval, pa vüepam, ka tak tüdi ostane,« je ške povedo 23-letni Tadej Pogačar, steri je tüdi svojo srčno damo najšo med piciklistkami. Z Urško Žigart, 24-letnico iz Slovenske Bistrice, stera je kak članica avstralske ekipe BikeExchange lani v Valencii dosegnola svojo prvo veliko zmago med profesionalkami, sta se nej dugo toga nazaj tüdi zaročila.

(Kejv na 1. strani: Tour de France je lani gvino že drügo paut.)

Silva Eöry
Kejpi: internet

Tadej in njegva Urška

... DO MADŽARSKE

Vladna koalicija stabilno vodi pred opozicijo

Madžarska se spomladi pripravlja na državnozbornske volitve, zato agencije za merjenje javnega mnenja pogosto izvajajo raziskave o popularnosti raznih strank. Decembrski podatki merjenja so v skladu s podatki prejšnjih dveh mesecev in kažejo, da vladna koalicija (stranka FIDESZ in krščanski demokrati) stabilno vodi pred združenno opozicijo. Po decembrskem merjenju – če bi bile volitve zdaj – bi sedanja vladna koalicija dobila 54 odstotkov glasov tistih, ki so trdili, da bodo zagotovo šli na volitve. Združeni opoziciji bi dalo svoj glas 45 odstotkov volivcev. Velika je razlika med volivci glavnega mesta in podeželja. Podeželski volivci so usmerjeni provladno, saj bi izmed njih 58 odstotkov dalo svoj glas FIDESZU in le 41 opoziciji. V Budimpešti ima veliko prednost opozicija, ki bi tam dobila 64 odstotkov glasov, vladni stranki pa le 36 odstotkov. Pri tem seveda moramo vedeti, da na podeželju živi štirikrat več volivcev kot v Budimpešti.

Katalin Novák je kandidatka za predsednico države

Premier Viktor Orbán je še pred božičnimi prazniki najavil, da bo kandidatka za predsednico države dosedanja ministrica brez listnice, odgovorna za družine Katalin Novák. Drugi mandat sedanjega predsednika Jánoša Áderja bo potekel 10. maja, po predpisih madžarske ustave nima možnosti, da bi ponovno kandidiral. Viktor Orbán je na mednarodni tiskovni konferenci povedal, da nova kandidatka mora imeti podporo 40-ih poslancev v parlamentu, ki izvoli predsednika države. Kot je dejal, poslanski klub FIDESZA je že razpravljal o tem in podprl kandidatko. Kandidatka je bila rojena leta 1977, diplomirala je na ekonomski fakulteti v Budimpešti, kasneje je študirala pravo v Parizu. Živela in delala je v ZDA, Franciji in Nemčiji. Obvlada štiri tuje jezike: angleščino, nemščino, francoščino in španščino. Delala je na raznih pozicijah v več ministrstvih (min. za zunanje zadeve, min. za človeške vire). Bila je tudi podpredsednica stranke FIDESZ.

Opozicija napada njeno kandidaturu prav zaradi njene strankarske opredeljenosti, saj se sklicuje na to, da mora biti predsednik, predsednica države neodvisen in neopredeljen kandidat, ki zastopa interese vseh državljanov.

Deset jubilejnih letnic

Podobno kakor na začetku lanskega leta podajmo se tudi tokrat na nevsakdanje popotovanje v času. Iz preteklih stotih let izberimo tiste letnice, ki imajo letos okrogli jubilej, in izluščimo nekaj utrinkov, ki so bili za ta leta še posebej značilni na Madžarskem in v Sloveniji.

Začnimo takoj z letom 1922. Pretežni del Slovencev je takrat živel v Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, v sklopu katere je bilo njihovo ozemlje ravno v tem letu razdeljeno na Ljubljansko in Mariborsko oblast (samoupravni enoti). Istega leta je na ljubljanski univerzi začela predavati prva ženska, in sicer kot lektorica za angleški jezik.

Kraljevina Madžarska (brez kralja) je bila v tem letu sprejeta v Društvo narodov, mednarodno organizacijo za zagotavljanje miru v svetu. Na območju močno okrnjene države je prenehalo veljati izredno vojno stanje, v Budimpešti pa je svoja vrata pred občinstvom odprlo prvo gledališče za operete.

Leta 1932 je izšla knjiga kritika in prevajalca Josipa Vidmarja z naslovom »Kulturni problemi slovenstva«, v kateri je razglašal narodnost in jezik za temelj človeške kulture. Večina Slovencev je takrat živela v t. i. »Dravski banovini«, kjer je zaradi gospodarske krize službo izgubilo skoraj 30 tisoč ljudi, 1260 podjetij pa je šlo v stečaj.

Istega leta so v Budimpešti zaključili avtomatizacijo celotnega telefonskega omrežja. Vlada radikalnega desničarskega politika Gyule Gömbösa je vprašanje revizije (povrnitve nekdanjih ogrskih ozemelj) ponovno postavila v ospredje in se vse močneje naslanjala na Nemčijo.

V letu 1942 je bil slovenski prostor razkosan med tremi sosedomi. Z nemškega zasedbenega območja je bilo izgnanih okrog 80 tisoč oseb, v okupacijska taborišča pa so zaprli skoraj 50 tisoč ljudi. Julija je bila v vasi Ambrus ustanovljena prva partizanska brigada, v Kočevskem Rogu pa je začela delovati Slovenska centralna vojna partizanska bolnišnica.

Na Madžarskem so tistega leta uvedli bone za moko in kruh, 15. marca pa je v Budimpešti prišlo do množičnega protivojnega protesta. Aprila so na rusko fronto napotili t. i. 2. madžarsko armado, ki je v naslednji zimi doživela uničujoč poraz. Avgusta je v letalski nesreči umrl podguverner István Horthy, starejši sin vodje države Miklósa Horthyja.

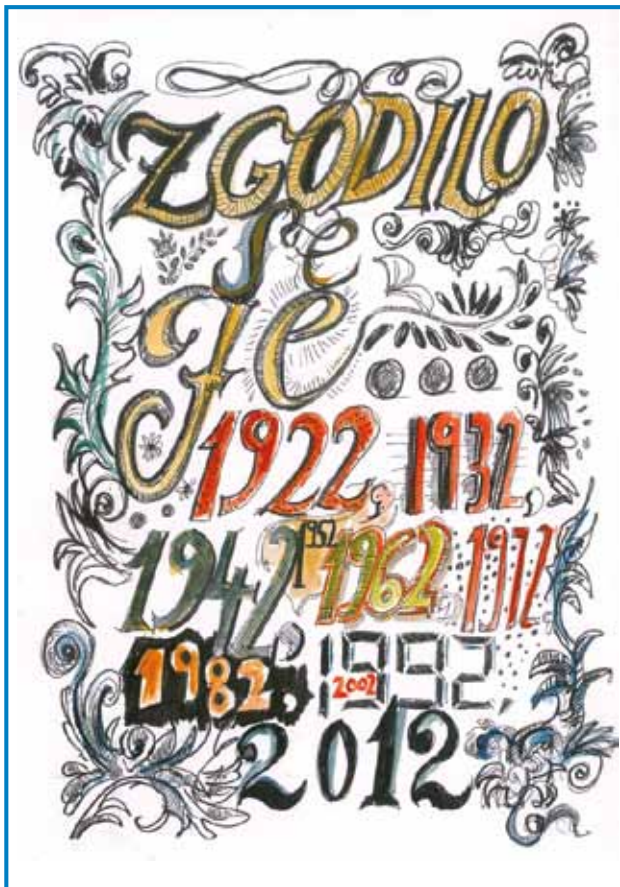
Leta 1952 je bila Slovenija del Federativne ljudske republike Jugoslavije (FLRJ). Slovensko vodstvo je prav v tem letu prižgalo zeleno luč izdajanju kritično usmerjene »Nove revije«, hkrati pa je v Ljubljani začel izhajati tudi verski list »Družina«. Verouk je bil dokončno odstranjen iz šol, prišlo je namreč do prekinitve diplomatskih odnosov med Beogradom in Svetim sedežem.

Madžarska je bila zaposlena s praznovanjem 60. rojstnega dne glavnega sekretarja Partije madžarskih delavcev (MDP) Mátyása Rákosija, ki je v tem letu postal tudi predsednik vlade. Podržavili so nepre-

mičnine »izkoriščevalcev ljudstva«, z dekretom pa so uvedli sprejemne izpite v višjem šolstvu.

V letu 1962 so na Bledu prvič priredili festival »Slovenska popevka«, med mladimi pa se je povečalo zanimanje za rokovsko in moderno zabavno glasbo z Zahoda. V Sloveniji je živelo nekaj več kot poldrugi milijon prebivalcev, ki so že lahko koristili storitve slovenske letalske družbe Adria Aviopromet.

Na Madžarskem so istega leta zaključili izgradnjo električnega voda »Mir« in naftovoda »Priateljstvo«, in s tem povezali madžarski in sovjetski energetski

sistem. V Budimpešti so svojemu namenu predali posodobljeni Južni kolodvor, Organizacija združenih narodov pa je s svojega dnevnega reda odstranila »madžarsko vprašanje«, povezano s krvavim zatrtjem revolucije s strani Sovjetov.

Leta 1972 je bila v Ljubljani ustanovljena Narodna banka Slovenije, ki pod imenom Banka Slovenije še danes deluje kot nadzorni organ slovenskega bančnega sistema. Na Dunaju so sprejeli zakon o postavitvi dvojezičnih krajevnih oznak v naseljih na južnem Koroškem, v katerih je po zadnjem popisu prebivalstva živelo najmanj 20 odstotkov Slovencev. Na Madžarskem so sklenitev zdravstvenega zavarovanja obvezno predpisali tudi obrtnikom, trgovcem in kmetovalcem, še istega leta pa je centralni komite vladajoče partije izdal odlok o upočasnitvi gospodarskih reform po letu 1968. Na filmskem festivalu v Cannesu je Miklós Jancsó prejel veliko nagrado za režijo.

V letu 1982 je v Sloveniji začela izhajati »Nova revija«, ki je po začetni kulturniški naravnosti naglo prerasla v angažirano izobražensko glasilo. Istega leta so uvedli nakupne bone za bencin, zasebni last-

nik avtomobila je lahko kupil le 40 litrov goriva na mesec.

Medtem so lahko madžarski državljani že letno enkrat odpotovali na Zahod, njihovo državo pa so sprejeli v Mednarodni denarni sklad (IMF). V prvi polovici leta je cena energentov narasla za 25 odstotkov, v drugi polovici pa so se v istem velikostnem redu podražila tudi živila.

Leta 1992 so države sveta po vrsti priznavale mlado Republiko Slovenijo: med drugimi Vatikan, članice Evropske skupnosti, Ruska federacija in ZDA. Slovenija in Italija sta potrdili veljavnost »osimskih sporazumov« in s tem državne meje med njima, Teološka fakulteta v Ljubljani pa je bila ponovno vključena v univerzo.

Istega leta se je v Monostru pričela proizvodnja avtomobilov tipa Opel Astra, v Esztergomu pa japonskih vozil znamke Suzuki. Kljub vsem prizadevanjem je delež brezposelnih narasel nad 10 odstotkov, madžarska vlada pa je odpovedala pogodbo o hidroelektrarni Gabčíkovo-Nagymaros na Donavi.

Na začetku tretjega tisočletja je slovenska politika težila k izpolnitvi gospodarskih, političnih in drugih pogojev za vstop v Evropsko unijo. Sredi decembra 2002 so slovenski predstavniki na zasedanju Evropskega sveta v Kopenhagnu uspešno zaključili pristopna pogajanja, na referendumu naslednjega marca pa je za vstop glasovalo skoraj 90 odstotkov volivcev.

Na Madžarskem so se istega leta odvijale volitve, na oblast je prišla socialno-liberalna koalicija. S predstavo »Tragedija človeka« je svoja vrata za obiskovalce odprlo novo Narodno gledališče, s svojim romanom »Brezusodnost« pa si je Nobelovo nagrado za književnost prislužil Imre Kertész. Aprila 2012 je po vsej Sloveniji stavkalo več kot

sto tisoč ljudi, in sicer zaradi varčevalnih ukrepov vlade, češ da ogrožajo kakovost in dostopnost javnega šolstva oziroma rušijo socialno državo. Avgusta je na ljubljanskem Barju strmoglavil balon, novembra pa so večji del države prizadele hude poplave.

Na Madžarskem je s 1. januarjem začel veljati novi temeljni zakon (ustava), aprila pa je zaradi domnevnega plagiatorstva odstopil predsednik republike Pál Schmitt. Poleti so se v Londonu odvijale olimpijske igre, na katerih so madžarski športniki osvojili 8 zlatih, 4 srebrne in 6 bronastih medalj.

Pred nami je leto 2022, katerega prvi meseci bodo tako v Sloveniji kakor na Madžarskem prav gotovo hrupni zaradi predvolilnih kampanj. Prihajajoče obdobje bo po vsej verjetnosti še naprej zaznamovala pandemija koronavirusa in kaže, da bo tudi svetovna politika v nenehnem gibanju.

V pričujočem sestavku smo vam predstavili utrinke iz preteklih stotih let. Lahko pa si le skromno zaželim, da bi bilo naslednjih sto let nekoliko mirnejših.

-dm-
ilustracija:
Szilveszter Bartkó

PRIPOVEJSTI OD STARI SLAVOV

Vukeče noči, stere so se začnile na božič, se na trikratlovo zgotovijo. Te vukeče noči, stere so se pri naši stari Slavaj začnile, gda se vsikšo leto znauva Svarožič narodi, iz njegovoga očo Svaroga na svejt pride. Depa kak tau? Vejmo, ka za nauvoga človeka, steri na svejt pride, ženska pa moški morata biti. Je pri slavski bogaj kaj ovak bilau? Je za takše »bože delo« samo eden baug zavole pa nikšne ženske njemi nej trbej. Malo poglednimo, kak je s tejm bilau.

Boža žlata

Za toga našoga Svarožiča, steri v tej dnevaj je vse bole pa bole krepši, vekši, vse bole raste, se ne vej najbolje, kak je z njegovjo mamjo. Kak smo že pripovedjali, neka od stari slavski bogauv je ostanolo napisano, dosta vsega nam je nepoznano. Tak tō ne vejmo, kak je z njegovim očom Svarogom, steriva aj bi njegva stariša bila. Je pa istina, ka v gnešnji živi religijaj tisti najbolje višišni bogouvi so sami, od nikšne žlate se ne pripovejda. Tak je z Alahom, gnako za krščanskoga Boga leko povejmo. Od stvarnikov svejta gučimo. V vörvanji v enoga boga (monoteizem) je nej tak zapleteno kak pa v verstvaj, stera so vnauge bogouve mela (politeizem). Kak povejdano, v politeizmi je vse vküper rejsan zapleteno, komplicejrano bi tō leko prajli. Depa nekšno žlato pri slavski bogaj dun leko najdemo. Poglednimo pri najvešom bogej, pri Perüni. Un je ženo emo, Mokoš se zové. Od njiva sin je Jarilo, kak boži sin, je tō un svoje bože delo mogo obrediti. Menje Jarilo v gnešnjom našom svejti eške vsigdar žive. Skur gnako se čüje, kak jaro žito. Tisto žito, ka se na sprtolejt poseja. Pa

smo tak že tō pri nejgvi funkciji. Jarilo je baug vegetacije, vsega, ka iz zemle vözrasté. Drugo, ka je iz Perüna pa Mokoše vöprišlo, je Morana. Od nje že smo pisali, boginja

Tak aj bi Jarilo vöglejdo, depa nika mlado vō ne glejda. Leko, ka preveč brž je svoj čas življenja gor gemau. Ali pa zat takši stari pa mauder vöglejda, ka baug takši mora biti

smrti je gé. Oba se na den nauvoga leta narodita. Tak sta od njiva mama pa oča

Kak ogen pa voda si prauti stodjijo, bi leko prajli za tiste, ka se nikak med seuv ne morejo razmeti. Takšiva sta Perün pa Volos bila. Pa od njiva mlajši so se tō po njima dvōma vrgli

skrb mela, če tak povejmo, ka vse živo gnauk premine. Tau dvoje, tejava brat pa sestra, vsigdar sta v bojni, v tejm, kak se življenje prauti miranji bojna. Vejmo, kak se vsigdar zgotovi, depa vsigdar znauva se življenje začne. Té večni kraug brat pa sestra ravnata. Z njima se eške neka drugo zgodi, za gnešnji čas nej neka najbolje logičnoga na-

redita. Jarilo se zalübi v lepo sestro Morano, una se v mladoga brata zalübi. S tejm njivim zdavanjom iz sprtolejtja se leto narodi. Vse bole pa bole raste, žetev se začne. V časi žetve se Jarilo začne za drugimi ženskami, vilami ranč tak obračati. Njivo lübenzen je na nikoj djau, gesen se začne. Užaljena Morana buje svojga brata pa moža, stara, grda grata. Takša nazaj pod zemlau odide, zima pa mraz na zemlau se spistita. Vse tak tadale dé, dokejč se znauva ne narodita, se oženita pa znauva je sprtolejt pa je leto, žetev, znauva Jarilo za drugimi ženskami gleda pa tak vsikšo leto gnako se godi. Ja, pripoznam, za naše gnešnje glave tau rejsan zapleteno vöglejda. Če pa eške eno mlajše kcuje dejemo, vsevküper eške bole se zapleté. Tau je od Morane sestra Živa gé. Spoznali smo go, njeno menje vse povej. Depa una je njena sestra, nin pa se nika

toga pripovejda, kak baug dá pa vzéme tō. V vsejn tejn pa enoga velkoga staroslavskoga boga nega. Svetovid, s štirim obrazami na glavej, je nej žene emo, mlajše tō nej. Ranč tak je nej z nienim v bojni biu, neje nika gemau, dun pa je davo. Takšoga boga se na rejci sreča, ka samo dava, nika ne vzéme. Zaprav, zvün vsega je biu baug ognja tō. Za ogenj pa vejmo, ka dosta dobroga lidam leko da, depa vzéme leko eške več, gda kaj

ro skur tisto kak bojna znamenüje. Eno takšo menje je Bojan, žensko pa Bojana. Bojan je tisti moški, steri na bojno dé. Indasvejta je pri stari Slavaj zavole Bojanov bilau. Menje Krešimir neka vcejlak drugoga pripovejda. Guči od človeka, steri mir kreše, aj mir bau, nej pa bojne. Znauva smo do toga prišli, kak vsikšo menje neka znamenüje.

Miki Roš
Kejpi: internet

dvōma najvešima Perünom pa Volosom, v sterij Perün vsigdar Volosa na nikoj deje. Un pa njemi vsigdar sina Jarila vkradne pa ga pod zemlo odpela, vukeči paster mora biti. Pa nej samo tau, eške ženo Mokoš njemi vzéme, ka ne povejmo, ka vkradne. Ta vekivečna bojna nam od

vcejlak dojzgori. Tau pa nej njegovja vola bila, ka bi se kvar delo. Kvar človek naredi, če z ognjom ne vej delati, kak trbej. Tau več nej boža vola. Največ pa vsigdar bojna vzéme, dosta lidi vzéme pa je na drugi svejt odpela. Zato se pri kraji toga pisanja pri kakšomi imeni stavimo, ste-

Na tom kejpi je Jarilo mladi moški, mladi kak sprtolejt, steri na konji gejdzi, za njin pa vse na nauvo vō iz zemle raste. Tej stari mit se je v bole mlajšoga o sv. Juriji vöminiu

ro skur tisto kak bojna znamenüje. Eno takšo menje je Bojan, žensko pa Bojana. Bojan je tisti moški, steri na bojno dé. Indasvejta je pri stari Slavaj zavole Bojanov bilau. Menje Krešimir neka vcejlak drugoga pripovejda. Guči od človeka, steri mir kreše, aj mir bau, nej pa bojne. Znauva smo do toga prišli, kak vsikšo menje neka znamenüje.

DEKLIČINA JE VRAGA ZNORILA (2)

Kak blisk je paster palik būu pri svojoj živini.

Paster je že poudne zaspani grato, zato ka vnoči nej mogo spati od vsega, ka je doživo. Šou je k stüdenci, vej prej ga mrzla voda gorzbidu. Ledena voda njemi je pasala, da pa sunce je tak lepou segrejvalo, ka si dojlego, vej pes pazi na živino ...

Že trda kmica gratala, gda se je zbüdo, frišek pa odpočinjeni. Od daleč je čüu konjska kopita. Tou je būu čaren konj, vranec, ešče lepši kak tisti rjavec, ešče lepše vönapravljeni, ešče lepši gvant je na sedli prneso.

»Zdigni se, brž,« je pravo vranec. »Tvoj pes je živino že odpelo v ogrado, naj te ne skrbi. »Pašči se, ne boj manjak!«

»Moj Boug, že pa moren plesati itil!« je začno stonjati, z enoga kraja je pa komaj čako, ka bi princesko palik vido. Ja pa nej se je oblejko, na konja skočo pa šče prle kak bi pravli »brüjs«, sta že na gradi bila.

Spletične, tiste dekličine, ka princeski sakši den zranka kite spletejo pa lepou oblačijo, so opazile, ka je prišo isti vitez, zavolo šteroga je princesko snouči glava začnila boleti.

»Tou je tisti legenj, ka je snočkar tak lepou pleso,« so pravle princeski.

»Vej sam že sama gorprišla, ka je tou un!« se je princeska skoro tak malo čemerasto podržala.

Kralica je krala dregnola z nogouv, naj ples odpre, krau je roko zdigno, komornik je s palcov fejest po poudi vdaro, muzika je začnila igrati, princi pa vitezi so se vösprsilu, ka naj bi ranč nji princeska včasik opazila.

Princeska niti enoga nej poglednola, liki je šla prouti dveran, zato ka je tam stau najlepši pa kak rast visiki vitez, tisti, šteroga nišče do segamau nej vido.

Plešeta, vrtita se pa süčeta se po gladkon poudi skoro kak dvej grlici, skoro po lüfti sta se vrtela. Princeska je viteza že pa spitavala, što je pa odkec je, da pa vitez rejči nej pravo, samo je princesko v oči gledlo pa se nej naraji smidjau.

Gda je blüzi pounouči prišlo, je vranec pred dverami začno hrzati ... in vitez je princesko püsto na srejdü plesiča pa vö bejžol! Princeska skoči za njim, ka bi vidla, koma vitez vujdavle, da pa

za grajskim moustom nikoga nej več nej videti pa čüti nej bilou, nej viteza nej konja.

Paster ranč nej znau, gda se je znajšo med svojimi kozami pa birkami.

Cejli lübi den drügo nej brodo, kak gda dönok nouč pride. Ka pa če konj k stüdenci ne pride?

Takši razcotani pač na grad ne more iti ...

Čaka pri stüdenci, čaka pa poslüša, ali se kakše hrzanje že čüje. Trüden je būu, istina, pa dugi cajt njemi je gratalo. Kak je zažmejro, tak je zaspo. Obüjdo se je komik pred grajskov zidinov, na bejlom konji z zlatov grivov ... oblečeni v bejli gvant, na glavi z zlatov nitjov vözošivani krščak s perdjom z nojovoga (strucc) repa ...

Grajska vrata so se odprla – na pragi pa je že stala princeska. Nej se ga mogla včakati! Prišo je njeni princ na bejlom konji!

»Muzika, špilajte, nej vam trbej čakati na kralovo znamenje! Tou je moj ples!« je zapovedjala.

Samo njiva sta letela po poudi gor pa doj, se pa ta, kak da bi jivaj vöter noso ...

Pred vratami je bejli konj zops-ton hrzo pa s kopitami rogato ... nika nej pomagalo. Vöra pounoč odbije ... paster je nej čüu nej konja pa nej vöre na grajskom törmü... liki sta samo dale plesala pa se vrtela. Nej sta čüla niti, ka je muzika henjala igrati. Legenji pa grajske dame so se začnili naglas smedjati ...

Ka se je takšoga, smeja vrejdnoga zgoudilo?

Z bejluga vitezovoga gvanta so ronjave pa zamazane cote gratala, namesto gosposkoga krščaka pa klapüta, puna lükenj ...

Princesko je skoro boži bič vdaro. »Zgrabite ga, touvaja pa prevaranta!« se je krau začno drejti. »V

najbole črno vauzo ga zaprite!« Paster je od sramote ščöu vuji pred grajskov stražov – že so ga držali pa ščeli zvezati, liki paster se je nej dau. Parkrat je z rokami zamajno, tak kaso stražarge vsakši v en kaut po lüfti leteli.

Ne vem, kak bi se vse vküper končalo, če princeska nej bi za-

povedjala:

»Zaj je pa zadosta! Püstito ga, tou je moj ženin, moj princ, tak ka znate! Spletične, prinesite njemi njegov najlepši gvant, brž, brž!«

Krau se je od vsega hüdogo za srce držo, kralica pa si je obraz pokrivala:

»Kakša sramota! Kakši špot!« sta oba s kralom stonjala.

Princeska je razcotanoga pastera za rokou držala, ka njej nej bi vujšo, pa njemi gučala:

»Vse je v redi, ti si prišo za menov kak princ na bejlom konji, dugo sam te čakala. Vütro mamo gostüvanje, ti pa boudeš moj dragi libleni mouž!«

Spletične so gvante nosile, liki šterokoli srakico je na sebe djau, vsakša se je razparala, vse njemi je premalo bilou, takši močen legenj je tou būu. Princeska je svojoga razcotanoga pastera za rokou odpelala pred krala pa kralico, pred mater pa pred očo: »Tou boude moj mož, pa gotova meša, mislim - če ščeta ali pa nej!«

Krau je nika mrnjavo notri ta v keco, kralico pa so skozé polejvale. Nika sta nej proti pravla. Vidla sta, oba, kak srečna je njuva princeska! Mladiva sta se trno radiva mela. Po grajskom ograçeki sta odila, za roke sta se držala pa se veselila vsakši den. Dvanajsti mejsec te sreče je že proti konci šou. Paster, zdaj princ, po grajskom ograçeki odo pa princesko skoro več nej pogledno.

»Dragi moj princ, ka se godi s

tebov? Neščeš me več za rokou držati, že dugo si me nej küšno, liki samo žalostno se držiš pa nika ne gučiš! Povej, dragi moj, ka te mori?«

»Draga moja, nišče mi ne more pomagati, konec je! Edno leto je kouli prišlo ...«

»Edno leto, komaj edno leto ... Nej sva srečniva bila?«

»Sva, sva, liki vrag ščé svoje meti,« je pravo.

Začno je pripovedjati, kak je pred enim letom en črno oblečeni gos-počki človek k njemi prišo, prej ka je lačen, če bi njemi gesti dau.

»Drügo sam nej möu kak en küjani krumpič pa malo mlejka od koze,« pravi princ. »Lepou sva si vse zgučala. Pito me, če mam kakše želenje pa sam pravo, ka bi bar gnouk rad vido, kak se vi tam na gradi mate, vej vaše koze pa ovce pasém. Un pa – ka vse tak bou, kak si želej, za edno leto pa po mené pride. Vse drügo znaš. Zdaj znaš tüdi tou, ka je vsega konec. Vütro vrag po mené pride.«

Princeska pa si nej dala valati: »Vej si do zajtrka že nika zmisлива pa vruga znoriva!«

»Tou zato ne guči, vej vruga nišče ne znori!« je princi skoro na djoj šlo.

Komaj je sunce gorprišlo, že je vrag pred njima stau pa čemerno zapovedo:

»Čas je prišo, paster moj, ideva!« Princeska njemi dobro jütro zaželej pa pravi:

»Gospod, ranč zajtrk mava, kaj pogejte z nama!«

»Nemam cajta, brž, brž, ideva!« je vrag sitnaro pa že rokou stegüvo, ka bi pastera krajodvlejko.

»Poslüšaj me,« pravi princeska, »pistim ti, ka mi moža odpelaš, prvlle pa mi moreš nika spuniti. Če boš znau, leko moža pa mené odpelaš, če nej, pa naj moreš za vse večne čase na meri njati. Dobro?«

»Ka pa ti nej, ešče kak dobro!« pravi vrag. Mislo si je samo, kakšo lejpo priliko ma - vej de dvej düši nagnouk v pekeu pelo, nej samo edno. »Guči, ka bi od mene rada.«

»Dobro poslüšaj: z glave mi moreš tri vlase vöskübnoti, pa tou tak, ka me nede bolelo. Te pa moreš vsakši vlas poseba tak vtegnoti pa ga od enoga do drügoga kraja dvorane raztegnoti. Vlas se ne smej vtrgnoti!«

»He he he!« se je vrag začno tak rzati, ka so se grajske zidine strou-sile. »Zdaj boš vidla, ka vse vrag lada!«

Princeska si je lejpe duge vlase razpistila, tak ka so skoro do poda segale, takše je mejla.

»Ojoj, tou boli!« pravi princeska, gda njej je vrag vlase skübno. »Zaj pa vsakši vlas ekstra razvlej-či, naj sega od enoga do drügoga kouta!«

Vrag potegne – vlas se vtrgne.

»Morem bole paziti,« si guči pa vzeme drügi vlas, ga poslini z vražečov slinov, potegne – vlas se vtrgne. Vzeme tretji vlas, od nikec prinesé klapač (kladivo) pa nakovalo, ka bi vlas skovou tak, ka se ne raztrga. Samo ednouk ali dvakrat vdari po vlasi, potegne – vlas se vtrgne.

Tak čemeren je grato, ka je kladivo pa nakovalo tavö lüčo, te pa pravi:

»Ka čakata, idemo, brž, brž, nemam več časa!«

Princeska pa ga stavi:

»Ka bi ti rad? Si pozabo, ka si mi obečo? Niti en pogoj od štiri si nej spuno. Gda si mi vlas skübo, me je bolelo. Gda si vlase vlejko, so se vtrgnoli, je tak? Bejži, ka te več ne vidim!«

Vrag mogo prpoznati, ka heca več nega. Začno je nika künckati pa lepou prositi:

»Že bežim, že bežim, samo nikomi od toga ne pripovedavlitu, vej do se vsi vrazgé na vse veke vekov špotali z mene, ka me je človek znoro, pa tou šče edna ženska!«

Pa ga več nej bilou. Samo takšo vonjilo se je vlejko za njim, kak gda konja podkavlejo. Toga vruga od tistoga mau nišče več nigdar nej vido, nindrik, niti v pekli nej.

Krau pa kralica sta pri okni stala pa gedala, ka sta mladiva že palik vküper, po ograçeki se šetata, se za roke držita pa se veselita.

Pa pravi kralica: »Nej, kak je princeska lejpa pa čedna?«

»Prav mate, lüba kralica – lejpa je pa čedna. Pa znate, zakoj?« pravi krau.

»Zakoj, lübi krau?«

»Zato, ka se je po meni vrgla!«

Tou, ka ste zdaj čüli, je živa istina, prmojdüši! Pa če vördjete ali pa nej.

*Pravljico zapiso: Peter Kuhar
Ilustracija: Szilveszter Bartkó*

SPORED SLOVENSkih TELEVIZIJSKIH PROGRAMOV

OD 7. JANUARJA
DO 13. JANUARJA

PETEK, 07.01.2022, I. spored TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Ugri-znimo znanost, oddaja o znanosti, 10.45 Kuharija na kubik, kuharska oddaja, 11.30 Naravni parki Slovenije, Pragozd Kroker, dokumentarna oddaja, 12.00 Globus, 12.30 Točka preloma, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Želite, milord? (III.), Tekoče zadeve, britanska humoristična nanizanka, 14.45 Prisluh-nimo tišini, Baby Signs, izobraževalno-svetovalna oddaja, 15.00 Mostovi - Hidak, magazinska informativna oddaja, 15.30 TV-izložba, 15.45 Otroški program, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Alpe-Donava-Jadran, Vzhodna Nemčija v retrospektivi, 17.55 Duhovni utrip, Evropski dnevi judovske kulture, 18.10 Bacek Jon, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Zimski pozdrav, 21.25 OdBita pot, Mehika 1, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Kinoteka: Božanski dnevi, ameriški film, 0.50 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.15 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.10 Napovedujemo

PETEK, 07.01.2022, II. spored TVS

10.00 Dobro jutro, 12.50 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 13.30 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja, 14.10 Biatlon - svetovni pokal, sprint (Ž), 15.20 Andrej Šifrer: 40 let norosti in Mojžulj, koncert, 17.55 Plečnikov skriti biser, dokumentarno-igrani film, 19.05 Goljufije s hrano in organizirani kriminal, francoska dokumentarna oddaja, 20.05 Ne skrbi, peš ne bo prišel daleč, ameriško-francoski film, 22.00 Sveto, japonsko-ameriški dokumentarni film

SOBOTA, 08.01.2022, I. spored TVS

6.10 Kultura, Odmevi, 7.00 Otroški program, 10.50 Kapucar, belgijska mladinska nadaljevanka, 11.20 TV-izložba, 11.35 Tarča, 12.40 NaGlas! 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 13.50 TV-izložba, 14.05 Podjetno naprej, Maja Kosi, izdelava opreme za pse, 14.35 TV-izložba, 14.50 Prisluh-nimo tišini, Slovenska ustava za vse ljudi!, izobraževalno-svetovalna oddaja, 15.05 Moč igre, kanadska dokumentarna oddaja, 16.00 Rojaki, oddaja o zamejcih, 16.30 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Ambienti, 17.50 Zadnja beseda! - izbor, 18.35 Ozare, 18.40 Kuhar Štef, risanka, 18.57 Dnevnik, Sobotni Dnevnikov izbor, Utrip, Šport, Vreme, 20.05 Ave, Cezar, koprodukcijski film, 21.55 Poročila, Šport, Vreme, 22.20 Sedmi pečat: Arktika, islandski film, 0.05 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.30 Dnevnik, 0.45 Sobotni Dnevnikov izbor, Utrip, Šport, Vreme, 1.25 Napovedujemo

SOBOTA, 08.01.2022, II. spored TVS

7.00 Pričevalci, Meri Bric, 9.00 Alpsko smučanje - svetovni pokal, veleslalom (Ž), 1. vožnja, 10.25 Alpsko smučanje - svetovni pokal, veleslalom (M), 1. vožnja, 12.05 Alpsko smučanje - svetovni pokal, veleslalom (Ž), 2. vožnja, 13.25 Alpsko smučanje - svetovni pokal, veleslalom (M), 2. vožnja, 14.25 Deskanje na snegu - svetovni pokal, paralelni veleslalom, 15.55 Nordijsko smučanje - svetovni pokal, smučarski skoki (M), 18.50 Košarka - liga ABA, Cedevita Olimpija - Borac, 20.55 Novoletni koncert z Dunaja, dirigent Daniel Barenboim, 23.35 Tisoč let jušne osnove: kombu - algaki povezuje svet, japonska dokumentarna oddaja, 0.55 Aleksander Mežek: Tečem skozi čas, koncert

NEDELJA, 09.01.2022, I. spored TVS

7.00 Otroški program, 10.00 Nedeljsko bogoslužje, 10.55 TV-izložba, 11.15 Ozare, 11.20 Obzorja duha, Znamenja časov z očmi vere, 11.55 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 Zimski pozdrav, 14.45 OdBita pot, Mehika 1, 15.10 Neodvisne, britansko-francoski film, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Čez planke, Kitajska, 18.15 Družina Jazbečjak, risanka, 18.30 V petek zvečer, izbor popularnih skladb, 18.57 Dnevnik, Politično s Tanjo Gobec, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 20.00 Leninov park, slovenska nadaljevanka, 20.50 Intervju, 21.40 Poročila, Šport, Vreme,

22.10 Tekma, dokumentarni film, 23.05 Za lahko noč: Garden-found (Staša Tušar), 23.10 Dnevnik Slovencev v Italiji, 23.35 Dnevnik, Politično s Tanjo Gobec, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 0.30 Napovedujemo

NEDELJA, 09.01.2022, II. spored TVS

6.00 Napovedujemo, 7.00 Duhovni utrip, Evropski dnevi judovske kulture, 7.15 Koda, 7.45 Glasbena matineja: 40. festival tamburašev in mandolinistov Slovenije, 8.20 Ambienti, 9.00 Alpsko smučanje - svetovni pokal, slalom (Ž), 1. vožnja, 10.25 Alpsko smučanje - svetovni pokal, slalom (M), 1. vožnja, 12.00 Alpsko smučanje - svetovni pokal, slalom (Ž), 2. vožnja, 13.25 Alpsko smučanje - svetovni pokal, slalom (M), 2. vožnja, 14.40 Biatlon - svetovni pokal, zasledovalna tekma (Ž), 15.20 Biatlon - svetovni pokal, zasledovalna tekma (M), 15.55 Nordijsko smučanje - svetovni pokal, smučarski skoki (M), ekipna tekma, 18.00 Odpotovanja, Antartika, potopis, 18.55 Zaznavanje in resničnost: znanost očarovnjivi, kanadska dokumentarna oddaja, 19.50 Žrebanje Lota, 20.00 V osrčju razbitin Titanika, francoska dokumentarna oddaja, 21.00 A-ha, norveška dokumentarna oddaja, 22.05 V imenu zemlje, francoski film, 23.55 Čez planke, Kitajska

PONEDELJEK, 10.01.2022, I. spored TVS

6.30 Utrip, Zrcalo tedna, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Obzorja duha, Znamenja časov z očmi vere, 11.00 Kuharija na kubik, Postrv s polento, kuharska oddaja, 11.30 Za stopinjo preveč, izobraževalno-dokumentarni film, 12.00 Intervju, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Želite, milord? (III.), britanska humoristična nanizanka, 14.45 S-prehodi, 15.15 Dober dan, Koroška, 15.45 Vrtno prigode, risanka, 16.00 Ribič Pepe, mozaična oddaja za otroke, 16.20 Z kot Zofka, mozaična oddaja za predšolske otroke, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Podjetno naprej, Sončni raj, kmetovanje in turizem, 18.00 Kepice, risanka, 18.05 Kepice, risanka, 18.10 Pujsa Pepa, risanka, 18.15 Frfra in Cufek, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tednik, 21.00 Studio City, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Podoba podobe, 23.30 Ob 150-letnici Glasbene matice, 23.35 Orkester in Zbor Slovenske filharmonije, Mešani in Otroški pevski zbor Glasbene matice Ljubljana, Philipp von Steinaecker in Alienor Feix, 1.30 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.55 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.50 Napovedujemo

PONEDELJEK, 10.01.2022, II. spored TVS

11.00 Dobro jutro, 13.50 Prisluh-nimo tišini, Slovenska ustava za vse ljudi!, izobraževalno-svetovalna oddaja, 14.00 Saša Vuga: Čuječi opominjvalec, portretni film, 15.15 OdBita pot, Mehika 1, 16.00 Zadnja beseda! - izbor, 17.00 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.55 Skrivnosti Yucatanana - zid kraljev, dokumentarni film, 18.55 Kdo je napisal Sveto pismo, francosko-kanadska dokumentarna oddaja, 20.00 Alpske vasi, Avstrija, potopisna oddaja, 20.30 Alpske vasi, Francija, potopisna oddaja, 21.00 Dediščina Evrope: Prigode mladega Voltaira, francoska nadaljevanka, 22.00 Podjetno naprej, Sončni raj, kmetovanje in turizem, 22.30 1/2, kratki igrani film AGRFT, 22.55 Naša demokracija, TV-igra AGRFT

TOREK, 11.01.2022, I. spored TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Podoba podobe, 10.50 Kuharija na kubik, Pica, kuharska oddaja, 11.15 Krasni Kras, dokumentarni film, 11.55 Tednik, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Želite, milord? (III.), britanska humoristična nanizanka, 14.45 Duhovni utrip, Evropski dnevi judovske kulture, 15.15 Kanape - Kanapé, oddaja za mlade, 15.45 Vrtno prigode, risanka, 16.00 Španski učitelj II., nizozemska otroška nanizanka, 16.20 Skoraj nikoli I., angleška mladinska nadaljevanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Koda, 18.00 Tib in Tamtam, risanka, 18.10 Bacek Jon, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Kukavici, češka nadaljevanka, 21.00 Kitajska na Ark-

tiki zakulisje nekega načrta, francoska dokumentarna oddaja, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Pričevalci, Jože Pugalj, 2.00 Dnevnik Slovencev v Italiji, 2.25 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 3.20 Napovedujemo

TOREK, 11.01.2022, II. spored TVS

11.20 Dobro jutro, 14.10 Alpe-Donava-Jadran, Vzhodna Nemčija v retrospektivi, 14.40 Šamanka Branka, dokumentarni portret, 15.45 Avtomobilnost, 16.30 Čez planke, Kitajska, 17.55 Alpsko smučanje - svetovni pokal, slalom (Ž), 1. vožnja, 18.40 Deskanje na snegu - svetovni pokal, paralelni slalom, 20.40 Alpsko smučanje - svetovni pokal, slalom (Ž), 2. vožnja, 21.45 Dokler sva še mlada, ameriški film, 23.25 NaGlas! 23.45 Spolne sužnje v katoliški cerkvi, koprodukcijska dokumentarna serija

SREDA, 12.01.2022, I. spored TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Koda, 10.45 Kuharija na kubik, Breza in fižol, kuharska oddaja, 11.30 Biotopi, Življenje na travniku, dokumentarna oddaja, 11.55 Studio City, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Želite, milord? (III.), britanska humoristična nanizanka, 14.45 Osmi dan, 15.15 Rojaki, oddaja o zamejcih, 15.40 Mostovi - Hidak, magazinska informativna oddaja, 16.10 Male sive celice, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Družbeni fenomeni, Sodobni oči, izobraževalno-dokumentarna oddaja, 17.55 50 knjig, ki so nas napisale, Slavoj Žižek: Jezik, ideologija, Slovenci, 18.00 Bela in Sebastijan, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Film tedna: Ciganska kraljica, avstrijski film, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Profil, 23.40 Družbeni fenomeni, Sodobni oči, izobraževalno-dokumentarna oddaja, 0.15 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.40 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.35 Napovedujemo

SREDA, 12.01.2022, II. spored TVS

9.30 Kanape - Kanapé, oddaja za mlade, 10.00 Dobro jutro, 12.55 Deskanje na snegu - svetovni pokal, tekma mešanih dvojic, 14.25 Biatlon - svetovni pokal, sprint (Ž), 16.00 Deskanje na snegu - svetovni pokal, tekma mešanih dvojic, 17.20 Ambienti, 17.55 Josip Jurčič, dokumentarni portret, 18.50 Kitajska na Arktiki zakulisje nekega načrta, francoska dokumentarna oddaja, 19.50 Žrebanje Lota, 20.05 Moj klasični hit, Ivo Boscarol, 20.10 Ko pop sreča klasiko, glasbeno-dokumentarna oddaja, 21.05 Moje mnenje, 22.00 Telesni stražar, britanska nadaljevanka, 23.15 Zadnji ledeni lovci

ČETRTEK, 13.01.2022, I. spored TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Družbeni fenomeni, izobraževalno-dokumentarna oddaja, 10.45 Kuharija na kubik, Burger z zdravim pomfrijem, kuharska oddaja, 11.30 Biotopi, Tujerodne vrste v gozdovih, dokumentarna oddaja, 12.00 Moje mnenje, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Želite, milord? (III.), britanska humoristična nanizanka, 14.45 Slovenski utrinki, 15.10 Težišče - Súlypont, pogovorna oddaja, 16.00 Mulčki, risanka, 16.05 Krompir, razvedrilna oddaja za mlade, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Ugri-znimo znanost, oddaja o znanosti, 17.55 Na kratko, Mreženje, 18.05 Reaktivčki, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tarča, Globus, Točka preloma, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Osmi dan, 23.25 Dediščina Evrope: Prigode mladega Voltaira, francoska nadaljevanka, 0.30 Ugri-znimo znanost, oddaja o znanosti, 1.00 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.25 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.20 Napovedujemo

ČETRTEK, 13.01.2022, II. spored TVS

10.20 Dobro jutro, 13.15 Profil, 14.25 Biatlon - svetovni pokal, sprint (M), 15.45 Zimski pozdrav, 17.35 Rokomet - evropsko prvenstvo, Slovenija - Makedonija, 20.20 Rokomet - evropsko prvenstvo, Hrvaška - Francija, 22.00 Avtomobilnost, 22.30 Ambienti, 23.00 Hej, partizan! Partizanski pevski zbor R. Simoniti, I. Kocen, S. Richards, z orkestrom, 23.30 Slovenska jazz scena: Big band RTV Slovenija, Teo Collori, Momento Cigano in Lojze Krajinčan,

Razvojna agencija Slovenska krajina

razpisuje prosti delovni mesti *projektnega sodelavca in projektnega administratorja*.

Trajanje delovnega razmerja:

delovno razmerje se sklone za določen čas, do 25.10.2024.

Delovni čas:

polni delovni čas.

Kraj opravljanja dela:

Gardonyi u.1. 9970 Monošter.

OPIS DEL IN NALOG PROJEKTNEGA SODELAVCA (M/Ž)

Načrtovanje, organiziranje in izvajanje del s področja gospodarskega programa:

načrtovanje in priprava razpisne dokumentacije - objave razpisa, strokovna pomoč prijaviteljem, izvajanje dela prvostopenjske kontrole in sestava poročil, oblikovanje in izvajanje rednih letnih programov agencije, oblikovanje in priprava vseh vrst promocijskih gradiv za izvajanje projektnih programov agencije.

Opravljanje drugih del, ki so povezana z izvajanjem programa:

sodelovanje v delu strokovnih in drugih organov, sodelovanje z uporabniki programov, sodelovanje z lokalnimi in državnimi oblastmi, podjetji in s prijavitelji projektov.

Pomoč direktorju pri organiziranju poslovnega in programskega dela agencije:

vođenje različnih evidenc za potrebe spremljanja izvajanja programa, izdelava strokovnih in statističnih poročil o programih, sodelovanje pri planiranju in spremljanju realizacije letnega načrta, občasno nadomeščanje odsotnih programskih sodelavcev, opravljanje administrativnih opravil. Opravljanje drugih del po navodilih direktorja.

Razpisni pogoji:

- znanje slovenskega in madžarskega jezika
- potrdilo o nekaznovanju
- opravilna sposobnost
- višješolska ali visokošolska izobrazba.

OPIS DEL IN NALOG PROJEKTNEGA ADMINISTRATORJA (M/Ž)

Naloge in odgovornosti:

vnašanje, knjiženje in kontiranje računov, opravljanje plačilnega prometa, urejanje analitike, skrb za organizirano in sistematično vođenje administrativnih postopkov, pomoč pri vođenju administrativnih postopkov, koordinacija obiskov, pomoč pri organizaciji dogodkov, skrb za vhodno in izhodno pošto, priprava dopisov, nadomeščanje sodelavcev v času odsotnosti, kopiranje, skeniranje, nalaganje dokumentov na strežnik, sistematično arhiviranje različnih dokumentov, pisna in ustna komunikacija z različnimi deležniki (v slovenskem in madžarskem jeziku), druge naloge in odgovornosti z opisanega področja, opravljanje drugih del po navodilih direktorja.

Od kandidata pričakujemo:

zaključeno srednješolsko, višješolsko ali visokošolsko izobrazbo ekonomsko-računovodske smeri ali zaključen najmanj prvostopenjski študij druge družboslovne ali humanistične smeri, in sicer v primeru da ima kandidat bogate delovne izkušnje s področja računovodstva ali vsaj knjigovodstva; dobro poznavanje osnov računovodstva, vsaj 2 leti izkušenj, samoiniciativnost, pozitivno naravnost, samostojnost in čut za odgovornost, visoko raven znanja MS Office, posebno Excela.

Kompetence, ki pomenijo prednost:

delo v skupini, mobilnost.

Dokumenti, potrdila, ki jih je treba priložiti k vlogi:

fotokopija dokazila o izobrazbi in drugih kompetencah in znanjih, ki pomenijo prednost pri obravnavi vloge, potrdilo o nekaznovanosti.

Datum nastopa delovnega razmerja:

delovno razmerje se lahko sklone 1. februarja 2022.

Rok za oddajo vloge: 20. januar 2022.

Dodatne informacije o obeh delovnih mestih dobite pri Tomažu Kovaču, na telefonski številki 06-30-602-3336.

Način oddaje vloge:

po pošti na naslov Razvojna agencija Slovenska krajina (9970 Monošter / Szentgotthárd, Gardonyi u.1.).

Razpis prostega delovnega mesta je objavljen tudi na spletni strani:

www.szlovenvidek.hu

Misli okrog praznikov

Predbožični čas je obdobje, da vsakši človek pričakuje nekaj lepšega, boljšega. Vendar tau to leko povejmo, da človek nej samo ka čaka, on sam to hoče boljši postati, ne čaka samo, tudi dati šké. Tau se pokaže v tom to, ka darila kipüvlemo, z njimi želimo razveseliti naše najdražje. Še lepše je, če se človek pridruži akcijam, stere zbirajo darila za otroke ali družine, stere nejmajo pa ne morejo čakati od svojih. Dobro bi bilau, če bi vola darüvanja nej trajala samo par dni, liki bi bila tau naša elementarna želja. Kak človek postane starejši, je vedno bolj občutljiv (érzékeny). Dobro ma spadne ena topla rejč pa tau to, če čüti, ka mislijo nanga.

Tau se je zgodilo tüdi z mano. Neki zranek me iščejo po telefoni, da bi me radi osebno obiskali. Seveda, z veseljem, sem rekla in še večje veselje je bilo, da sem vidla, kdo me išče. Ravnateljica gimnazije sv. Gottharda Éva Balogh, ki je bila vodja te srednje šole, gda sem tam včila slovenščino (med letoma 2000 pa 2004).

Kelko lejt je preteklo od tistoga mau, pa niso me pozabili! Prinesla mi je darilo pa želejla lep božič in srečno pa zdravo nauvo leto. Čast, ka me je doletejla, mi je segla do srca. Genili so moje delo in to spoštovanje traja še vse do danes. Tau je zamé zato nenavadno, ka sem v štiri lejtaj tam dosta menje leko napravila kak na svojom prejšnjom delavnom mesti. In od tam sem nikdar nej dobila takšnoga spoštovanja.

Vsekakor sem vesela, da so ostala moja zadnja delovna leta v takem lepem spominu. Iz srca želim, naj leko vsakši doživi te lejpi občutek, tau lejpo čütenje od svojoga nekdešnjoga delovnega mesta.

Nauvo leto naj vam prinesé zdravje, srečo in notranji mir!

Erika Glanz

PRAZNOVALI SMO V VRTCU GORNJI SENIK

V tednu pred prazniki smo v našem vrtcu otrokom poskušali pričarati kar se da čarobno vzdušje veselega decembra. Že ob vstopu v vrtec je otroke presenetilo lepo okrašeno božično drevesce.

Po celem vrtcu je kmalu prijetno zadišalo po božičnih piškotih, ki so jih pripravili kar otroci sami. Veseli so z modelčki izrezovali različne oblike medenega peciva. Otroke so čakala tudi darila, katera so z velikim zanimanjem odpirali. Prav tako smo izdelovali voščilnice, darila in razne drobne pozornosti za druge ter prepevali božične pesmi. Prisluhnili smo še čudovitim božičnim

Otroci v Vrtcu Gornji Senik pred našim božičnim drevescem

pesmim in pravljicam ter drug drugemu zaželeli vesel božič in srečno novo leto 2022.

Zapisala: Andreja Serdt Maučec

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtrek
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Jože Hirnök

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobotica; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava,
Urad predsednika vlade, oddelek za narodnosti,
Zveza Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS
za Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75
11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUHB

www.porabje.hu